

SVOBODNA SLOVENIJA

ESLOVENIA LIBRE
Glasilo Slovencev v Argentini

Leto LXXXIII | 27. marca 2024 - Buenos Aires, Argentina | Št. 4

www.svobodnaslovenija.com.ar

Svobodna Slovenija

ZAČETEK POUKA V SOBOTNIH ŠOLAH

V soboto, 16. marca, smo se osnovnošolske družine zbrale v Slovenski hiši, da bi z zahvalno sveto mašo začeli šolsko leto.

Najprej nam je g. Robert Brest na kratko razložil pomen zakramenta sprave in nam povedal, kako naj se v postnem času približamo Jezusu. Med spovedovanjem smo molili žalostni del Rožnega venca, pri katerem je vsaka šola poskrbela za eno desetko.

Sveta maša se je začela točno ob 10. uri in je bila namenjena na čast svetemu Duhu in za pokojnega dr. Jureta Rodeta, ki nas je med temi počitnicami zapustil in odšel po Božje plačilo.

Med pridigo nam je g. Robert povedal povest o nekem uspehu, učenju in kako to vpliva potem na nas. Razvija nas in nam daje velike možnosti za naprej, če se učimo in to izkoristimo nam bo dobro v življenju.

Ob koncu svete maše je g. Robert povabil pred oltar vse učitelje in vsakemu podal posebni

blagoslov, da bi lahko s pogumom, vso energijo in seveda z Božjo pomočjo začeli šolsko leto.

Kot šolska referentka sem pa namenila nekaj besed učencem in družinam: naj bi bili pripravljene na to novo poglavje v knjigi življenja, ki ga začenjamo letos. Naj bo šola tisti prostor, ki nas sprejme s prijaznim nasmehom saj je družba, v kateri živimo, velikokrat neprijetna.

Posebno sem jim rekla: »Šola vam nudi možnost za razvoj, vam daje temeljno podlago za uspeh v življenju. Poslušajte učitelje v šoli, redno pišite naloge s tem boste ponavljali učno snov in se sproti učili.« Tudi naj si pomagajo med seboj naj delijo znanje in naj bodo solidarni.

Starše sem pa lepo prosila, naj sodelujejo z nami in naj spremljajo napredek svojih otrok.

Želim pa vsem lepo in uspešno šolsko leto 2024!

LvS

ŠOLA SV. CIRILA IN METODA | *Mendoza*

BALANTIČEVA ŠOLA | *San Justo*

BARAGOVA ŠOLA | *Slovenska vas*

ROŽMANOVA ŠOLA | *San Martín*

PREŠERNOVA ŠOLA | *Slovenska Pristava*

SLOMŠKOVA ŠOLA | *Ramos Mejía*

JEGLIČEVA ŠOLA ABC PO SLOVENSKO

70. Misijonska Tombola
V SLOMŠKOVEM DOMU

NEDELJA, 7. APRILA OB 15. URI
Dobitke in darove sprejema odbor
Slomškovega doma:
11 4175-1529

OkrOgle OBLETNICE | Ladislav Lenček (1914 - 1993)

Pred 110 leti se je v Ljubljani rodil Ladislav Lenček, duhovnik, kulturnik, publicist in misijonski delavec. Bil je dolgoletni urednik revije *Katoliški misijoni* in soustanovitelj Društva Slovencev (kasneje preimenovano Zedinjena Slovenija), Slovenske kulturne akcije in postojanke lazaristov v Slovenski vasi pri Buenos Airesu. Vse življenje je skrbel za slovenske misijonarje. Kot urednik *Katoliških misijonov* je navezoval stike s slovenskimi misijonarji širom sveta, jih obiskoval in skrbel za gmotno pomoč tem misijonarjem. Pomagal je tudi v organizaciji gospodarskega življenja Slovencev v Argentini.

Življenje Ladislava Lenčka

Ladislav Lenček se je rodil 3. februarja 1914 v Ljubljani kot peti otrok vernih staršev Ignacija Lenčka in Katarine Repine. Ko je študiral na ljubljanski klasični gimnaziji je vzljubil gledališče, rad je deklamiral in igral v raznih vlogah na gledaliških predstavah. Po maturi se je znašel pred vprašanjem ali gre v gledališki ali duhovniški stan. Brat dr. Ignacij Lenček mu je pomagal pri odločitvi za duhovniški poklic.

Najprej je vstopil v škofijsko bogoslovje, potem pa vstopil v Misijonsko družbo (lazaristi), ker je imel željo, da bi po posvetitvi odšel v misijone. Takoj po posvečenju leta 1938 je prevzel uredništvo revije *Katoliški misijoni*, ki jo je izdajalo Misijonišče v Grobljah. Po nemški okupaciji je bil izgnan iz Grobelj, izdajanje *Katoliških misijonov* pa je nadaljeval iz Ljubljane. Med drugo svetovno vojno se je posvetil duhovnemu vodstvu kmečkih mladcev, ki jih je obiskoval po župnijah.

Maja 1945 se je umaknil skupaj z mnogimi rojaki in nekaterimi sobraty v Avstrijo, po kratkem času pa odšel v Italijo, kjer je preživel nekaj časa v begunskem taborišču Monigo. Tam je dosegel, da se je v eni od barak postavila kapela, ki jo je okrasil z izvorno Goršetovo podobo svetih bratov Cirila in Metoda. Iz Moniga se je Lenček podal v Rim, kjer je kot podpredsednik Socialnega odbora skrbel za begunce. Od tam je bil eden prvih, ki je odšel v Argentino, da skupaj z monsinjorjem Janezom Hladnikom organizira prihod slovenskih beguncev iz Evrope.

Ladislav Lenček je bil soorganizator in blagajnik Društva Slovencev ter sodeloval pri izhajanju Svobodne Slovenije, Duhovnega življenja in Oznanila. Obnovil je izdajanje *Katoliških misijonov* ter Slovensko misijonsko zvezo, ki je prirejala Baragove proslave, srečolove in misijonsko tombolo (ki je še vedno ena najbolj obiskanih prireditev slovenske skupnosti v Argentini). Lenček je bil med ustanovitelji postojanke slovenskih lazaristov v Slovenski vasi, kjer so zgradili župnišče, prvo slovensko cerkev v Južni Ameriki (cerkev Marije kraljice), župnijsko osnovno in srednjo šolo, Baragovo misijonišče, Dom sv. Vincencija za ostarele in onemogle ter Tiskarno Baraga. Bil je tudi pobudnik in soustanovitelj Slovenske kulturne akcije, ustanovitelj Gospodarske pisarne, iz katere je zrastle in razvila zadruga SLOGA, profesor srednješolskega tečaja, režiser in pisec spominov.

Leta 1988 je Ladislav Lenček zapustil Argentino, v domu Sodalitas v Tinjah na Koroškem je pričakal demokratizacijo Slovenije in se po skoraj petdesetih letih bivanja na tujem vrnil v Slovenijo. 22. februarja 1993 je za posledicami prometne nesreče umrl v Ljubljani, pokopan je na ljubljanskih Žalah.

Misijonski garač

Ladislav Lenček je hotel oditi v misijone. Ta želja se mu sicer ni popolnoma izpolnila, je pa božja Previdnost namenila, da je tako v Sloveniji pred vojno in med revolucijo, pozneje pa v begunstvu in izseljenstvu, razvil močno misijonsko dejavnost.

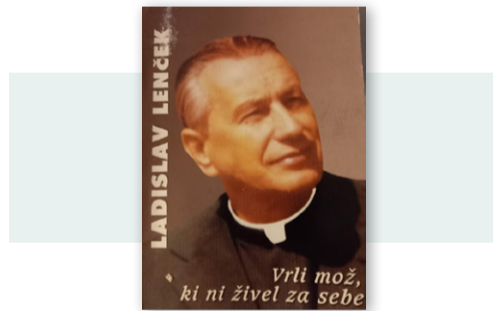
Takoj po posvečenju je prevzel uredništvo *Katoliških misijonov*, ki jih je izdajalo Misijonišče v Grobljah. S pomočjo sobratov, laikov in mlajših sodelavcev je razvil močno misijonsko akcijo. Po nemški okupaciji je bil z ostalimi družbenimi sobraty izgnan iz Grobelj, izdajanje *Katoliških misijonov* pa je nadaljeval iz Ljubljane.

Po umiku v Avstrijo je odšel v Italijo, kjer je v Rimu dosegel, da so slovenski lazaristi dobili lastno viceprovincio z lastnim notranjim semeniščem. Tako je nastala kar številna družbena skupnost, katere vice vizitator je bil Lenček. Iz Rima so trije sobratje odšli v misijone na Kitajsko, drugi trije v Afriko, štiri bogoslovci in trije sobratje pa v Španijo in kasneje v Argentino. Lenček je decembra 1947 odšel v Argentino.

V Argentini se je posvetil nadaljevanju misijonske dejavnosti, zlasti izdajanju in urejanju *Katoliških misijonov* in ustanavljanju misijonskih krožkov. Lenček je imel z vsakim misijonarjem redne osebne pismene stike. Na vsako misijonarjevo pismo je takoj odgovoril. Večina misijonarjev je tudi osebno obiskal. Vsebina *Katoliških misijonov* je bila zanimiva in privlačna, ker je poleg člankov o misijonih vedno prinašala aktualna pisma in poročila o življenju in delu misijonarjev po svetu.

Ker je dobro poznal razmere, v katerih so delali misijonarji, je Lenček ustanovil Misijonski sklad za pomoč vsem slovenskim misijonarjem, kjer so se zbirale lepe vsote denarja, ki ga je vsako leto razposlal misijonarjem. Več kot 40 let je organiziral Misijonsko veletombolo, na katerih je bil napovedovalec. Misijonska tombola se še vedno prireja in je ena najbolj obiskovanih prireditev slovenske skupnosti v Argentini.

Revijo *Katoliški misijoni* je urejeval in izdajal do leta 1987, ko se je revija ponovno začela tiskati in širiti v Sloveniji pod imenom *Misijonska obzornja*.

Kulturni delavec

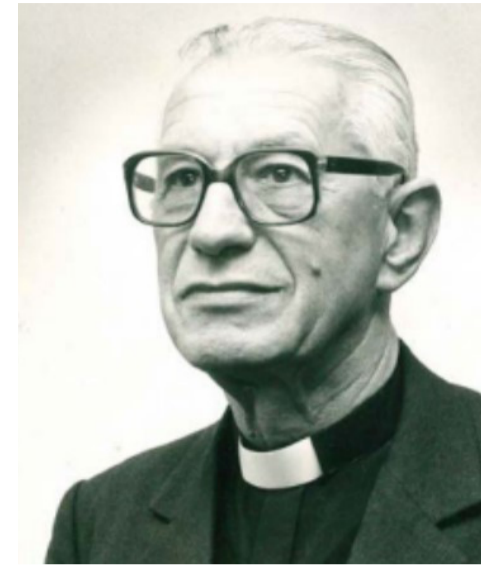
Čeprav je Ladislav Lenček pustil svoje sledove na skoraj vseh področjih slovenskega življenja v Argentini je morda najbolj pomembno njegovo kulturno delovanje. Dal je pobudo in bil soustanovitelj Slovenske kulturne akcije (SKA). Bil je založnik številnih knjig slovenskih avtorjev, publikacij SKA in Baragovega misijonišča. Ustanovil je Slovensko tiskovno družbo, iz katere se je predvsem z njegovim delom razvila slovenska tiskarna Baraga.

Ustanovitev Slovenske kulturne akcije je tako opisal v reviji *Meddobje* France Papež: »Zvedelo pa se je, da misli Lado Lenček na ustanovitev družinske revije in *Ruda Jurčec* — član *DOSK* — je skušal priti z njim v stik, da bi v tej zadevi našla možnost tudi za ohranitev revije *Vrednote*. Sestala sta se nekje v mestu Buenos Aires, vendar je Lenček takoj razvil novo in izvorno misel za izvedbo širšega kulturnega programa. Vprašanje revije je bilo trenutno odloženo, sledili pa so razgovori za ustanovitev društva, ki naj bi zajelo kulturno življenje v vsem prostoru slovenskega zdomstva in zamejstva, in tako je

v začetku februarja 1954 razposlal pripravljalni odbor, v katerem je bil poleg dr. Ignacija Lenčka in Ladislava Lenčka še prof. Alojzij Geržinič, posebno vabilo naslednjim kulturnim delavcem, ki so tako rekoč prvi in ustanovni člani SKA: Ruda Jurčec, Marjan Marolt, Julij Savelli, Zorko Simčič, Milan Komar, Stanko Kociper, Bara Remec, France Ahčin, Nikolaj Jeločnik, France Papež, Jože Osana, Pavle Verbic, Jože Krivec in Marjan Willenpart. Dr. Tine Debeljak je bil v tistem času zaposlen v notranjosti dežele.

Tekst vabila je naslednji: »Spoštovani gospod! Kot odličnega kulturnega delavca Vas vabimo na razgovor o organizaciji našega kulturnega dela. Naš namen je, postaviti mu zanesljivo tvorno podlago, odtod pa poživiti in dvigniti vsa področja duhovnega ustvarjanja. V ta okvir spadajo: izdajanje kulturne revije z znanstveno umetniškim zbornikom, knjižna založba, kvalitetne prireditve. Važno je, da sodeluje večina ljudi, ki čuti v sebi kulturno poslanstvo. Sestali se bomo dne 20. t.m. ob 16 uri na Granaderos 61. Za osnovo razgovora bo prikazan že precej izdelan načrt kulturne organizacije, način dela, sredstev itd. Razgovor naj mu da končno obliko.«

Bil je soparen poletni dan, sobota 20. februarja 1954. Na sklicani ustanovni sestanek za Slovenski kulturni klub v Buenos Airesu — tako je bilo nameravano društvo začasno poimenovano — so se zbrali ob 18. uri v prostorih Slovenske socialno gospodarske pisarne na ulici Granaderos 61, poleg Ladislava Lenčka in Alojzija Geržiniča še naslednji: Ruda Jurčec, Marjan Marolt, Julij Savelli, Pavle Verbic, Jože Krivec, France Ahčin, Nikolaj Jeločnik in Marjan Willenpart. Od povabljenih niso prišli torej Stanko Kociper, Milan Komar, Jože Osana, Bara Remec, Zorko Simčič, Ignacij Lenček in France Papež. Ladislav Lenček je po pozdravu navzočih naprosil Alojzija Geržiniča, naj utemelji potrebo nove kulturne družbe. Ta je podal pregled kulturnega stanja v Argentini in v ostalem zdomstvu, ki ni na višini kot bi lahko bilo. Zato je potrebna organizacija, ki naj bi družila umetnostne ustvarjalce, kritike in znanstvenike, jih idejno in filozofsko usmerjala ter jamčila ustvarjalno svobodo in možnost razvoja. Zahteva po kvaliteti mora biti osnovno vodilo, bližnji namen družbe pa je izdajanje umetnostno literarne in poljudno znanstvene revije, v kateri bi imele mesto vse umetnostne panoge z različnimi stvaritvami in kritičnimi ocenami. Sledilo bo tudi izdajanje *Vrednot*, ki so začasno prenehale ter izdajanje knjig. Posebno poglavje uvodne ekspozicije je bilo prirejanje kvalitetnih večerov. Ladislav Lenček je zatem prebral osnutek pravil in podal predloge o programu bližnjih kulturnih večerov in drugih prireditev ter o finančnih možnostih. Geržinič pa je vprašal vsakega od navzočih, ali se strinja s tem, kar je bilo povedano; v glavnem so bili vsi soglasni o nujnosti organiziranja kulturnega dela. Nekateri so izrazili misli in želje, ki naj jih bodoči odbor upošteva. Bil je trenutek formalnega rojstva organizacije, ki je dobila ime Slovenska kulturna akcija, v globljem pa je tisti trenutek pomenil začetek tolikoga snovanja, ustvarjalnega optimizma in zagona in transcendentno afirmacijo slovenstva v tujih zemljah. Pri tem je bila pglavitna naloga Akcije v njenem založniškem delu, v izdajanju slovenskih knjig, predvsem izvernih, ter izdajanju revije, ki je dobila ime *Meddobje*. V nekaterih obdobjih bolj, v drugih manj, je igral važno vlogo tudi *Glas SKA*, ki je že od ustanovitve izčrpno poročal o slovenskem kulturnem delu v tujini. Na ustanovnem sestanku — bila je že noč, jasna in topla, z vstajajočim južnim križem — je bil končno izvoljen za predsednika nove družbe Ruda Jurčec, za prvega in drugega podpredsednika Tine Debeljak in Alojzij Geržinič, za tajnika umetnostni zgodovinar Marjan Marolt in za blagajnika Ladislav Lenček. Tajnik naj bo obenem pisarniški uradnik. Za vodstvo filozofskousmerjevalnega krožka bo naprošen

dr. Ignacij Lenček, za vodjo leposlovnega krožka je bil izvoljen Zorko Simčič, likovnega Franc Ahčin, glasbenega dr. Julij Savelli, gledališkega Marijan Willenpart. Določita se tudi kot svetovalec likovnega krožka Marjan Marolt in gledališkega Nikolaj Jeločnik.«

Ladislav Lenček je Slovensko kulturno akcijo spremljal več kot 40 let, bil je več let blagajnik in tajnik, pred vrnitvijo v Slovenijo pa 9 let predsednik.

Še pred ustanovitvijo SKA je z Zorkom Simčičem, Francem Bajlecem in drugimi ustanovil Slovensko tiskovno družbo. Ta je kupila tretjino deležev tiskarne Grote v središču Buenos Airesa. Lenček je bil njen soravatelj, do osamosvojitve slovenskega deleža čisto na svoje v tiskarni Editorial Baraga v Nueva Pompeyi, kjer je tiskarno vodil povsem sam, dokler se ni preselila v Slovensko vas in je Misijonska družba postala večinska lastnica. V tej tiskarni se je tiskalo vse, kar je izdajala SKA, in mnogo drugih knjig, kot na primer trije zvezki Skozi luči in sence Rude Jurčeca, knjiga dr. Vinka Brumna o dr. Janezu E. Kreku Srce v sredini, prof. Geržiniča življenjepis škofa Janeza Gnidovca in knjige Franca Sodje.

Andrej Rot, ki je Lenčka nadomestil kot predsednik SKA, se je na njegovem pogrebu poslovlil s temi besedami: »S tvojim odhodom, Lado, se je v zdomskem kulturnem svetu nekaj dokončno zlomilo. Podrlo se je nekaj velikega. Konec je dobe, za katero sem prepričan, da je ne bo mogoče nikdar več obuditi. Ker si bil ti več kot samo njen ustanovni član, pobudnik, njen največji dobrotnik, celo po povratku v rojstno Ljubljano. Koliko pobud si dal, koliko nasvetov, kakšne načrte si zapisal in zarisal, koliko poti prehodil, koliko dopovedovanja zmogel, da si našel, utiral in utrdil pot.

Bil si mož, ki je ravnal po pameti, ki se ni prenačljal, ki ni žalil, ki je znal iz zmed voditi v zanesljivo smer, pokazati svetle namene, seči po najprikladnejših sredstvih, bistrimi pojme, podpreti omahljivce.

Pogrešali te bomo, Lado.

Hvala za dobroto, ki si jo delil med nas v obilju. Hvala za tvoje plodno delo, ki si ga s tolikšno ljubeznijo opravil v Slovenski kulturni akciji. Hvala za tvoj ponos, tvojo širino, tvoje svetovljanstvo, s katerim si nas pojil. Hvala za pravo evangelijsko širino tvoje duhovništva in krščanstva.«

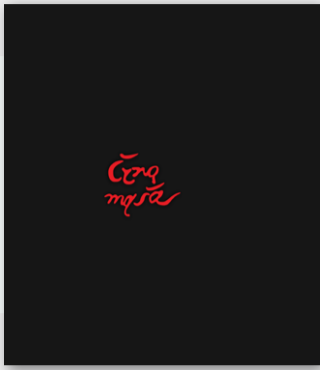
Pripravil: Jože Jan

Viri: Družina, Ognjišče, Meddobje, L.Rezelj: "Ladislav Lenček, Vrli mož, ki ni živel za sebe", Svobodna Slovenija, Duhovno življenje, Missio.si

2. Kivarat - od leve po običnem čvoru: Ladislav Lenček, Zorko Simčič, Ruda Jurčec, Ignacij Lenček

Črna maša ZA POBITE SLOVENCE

UVOD – VELIKI TEDEN

Véliki teden. V večnem Rimu.
Hosana! Hosana! ... Vrisk... Jok: Pasijon!
Križaj Ga! Križaj jih! Ves bataljon!
Vso vojsko! Na Golgoti! Na Krimu!
V Kočevskem Rogu!... O sveti Zenon
in Tvoj pri svetem Pavlu pobiti Legijon! –
Od tam romam v Mesto kot v prividov dimu.

Bos stopam v katakombe svetega Sebastijana:

vošla zemlja – zrnovita prst!
Kosti je pobelil krvavi krst...
Poljana rovov: za nas čas razkopana?
Vidim jih: v tisočih stopajo iz vrst,
vlegajo se v skladih v rove brez krst,
le s strelom v tilniku od – partizana...

Sveti Štefan v Rotundi: je iz katakomb zrasel
ali v brezna vodi kot okrogel vodnjak?
Kamenje udarja – dijakon pada vznak...
za njim – plaz teles po Saulovem razglasu
med ruše in grušč za pot – nad oblak...
Je, Missia, tvoj kardinalski znak
s teh sten blagoslavljal kamenjance na Krasu?

Tla votlo bobné od smrtnih krikov.
Na pot Triumfalno mi noga zavije.

V vetrovih od severa klenkovček bije...
klenkovček... klenkovčki... vseh slovenskih
zvonikov
zvonovi so v Rimu... vsak o smrti vpije...
Triumfalna Pot... molim umirajočih litanije...
navčki zvoné... sem na poti krvnikov?

Na široki... zmagoslavni do – Titovega Slavoloka:
vsi zvonovi zajočejo kot raglja doma...
ne morem naprej izpod Slave Gorja:
na kolena tišči me teža oboka:
Erinij milijon okrog kólo igra,
na njem milijon Smrti... z njih kri kaplja...
čez dušo gre val mi krvavega potoka...

Iz njega dvigam roki v krik: »Tito! Tito!!
Razdiralec Tempnja! Rušilec bivališč!
Zapeljivec Naroda skoz krvav blišč
Srpa in Kladi! Pokončujoče Kopito
jahača iz Videnj! Gad iz gozdnih kotišč!
Klavec brezmočnih iz zahrbtnih skrivališč:
skoz Lok Zločinov Tvojih vodim – vojsko
pobito!...«

Ozrem se nazaj: Colosseum... zverine...
na hrbtih bikov telesa devic...
dušeč dim gorečih – kot Pesnik! – plamenic...
v napuhu pest stisnjena... zdaj: razvaline...
med stebri netopirji... vik nočnih ptic...
z odprtega neba trop belih golobic
se spušča ob Križ, ki Edini ne gine...

»V tem znamenju...« - Glej: Slavolok Konstantina!

Kaj nisem šel skozi? Zdaj me je sram:
zaverovan v Smrti – sem mrtev bil sam:
Kaj ni tukaj vstala iz Mrtvih – Zgodovina?
Iz katakomb dviga se Slavnostni Hram...
»Tito! Tito! Glej pričo tam:
Iz kosti v brezni raste Cerkve Veličina!«

Moč čutim v žilah. Dvigam se na nóge.
Za mano se opotekajo množice – odkod?
Spod Slavoloka omahujejo na Sveto Pot:
bosí v tlak in osat... (o, noge uboge!)...
s culami pod pasho... na licih pot...
ponižani v hrbtih... v očeh perot
orla podnebnega: visoko riše kroge...

Široke za vrnitev v gnezda Triglava...
sij in blesk v njih in pogum in sum...
Otrók jok pa plače kot vetra šum,
ki ve, da nas gnal bo za morja majava...
Čutim: smo ogromen brod romarskih trum,
deroč med razbitke na Forum antiquum
kot v taborišča... Odsod nas premetava

vulkanski tok Časa. – Svečenik sem Zajetih
na Via Sacra... Smo na koncu poti?
Ni novega začetka?... Naš veter stoji...
Kdaj tok nas zanese v objem rok razpetih,
ki čakajo nas – (o, Domovina, kje si?...)
ki čakajo nas – na Otoku, ki ga ni...
Se dvigne v Atlantide čudežnih cvetih?

Kot črni gavrani kriče nad nami zvonovi naši,
črni zvonovi za žalostno povrnitev
v naše zvonike... Iz njih naj glasijo našo molitev!
Obuj, romar, sandale! Raševino prepaši!
Med nami je rakev – Množična Moritev!
Črna zavesa – Svetá Razdelitev!...

Zvonovi zvonijo k Črni Maši...

Pojasnilo k prvi izdaji iz leta 1949

Veliki teden je uvodna pesem v pesnitev, doživljena v Rimu leta 1946, in zahteva največ razlag, kajti tesno se naslanja na rimske kraje in zgodovino. Le kdor bo te okoliščine poznal, bo vznik vse pesnitve razumel. Pesnik je prišel iz taborišča v »večni«, to je krščanski Rim in se nahaja pri Treh fontanah izven mesta, kjer je bil obglavljen sv. Pavel. Ta prostor je staro rimsko morišče, v gozdiču na močvirnih tleh, ki so se svoj čas imenovali Aquae salviae (zdrave vode). Tam je tudi plošča z napisom, da je tu dne 9. julija l. 298 po Kr. rimski cesar Dioklecijan, doma iz Dalmacije, preganjalec kristjanov, dal pomoriti skupno natančno 10.203 legionarjev, to je: eno celo legijo s poveljnikom – nekakim armadnim generalom (tribunus primus), Zenonom, ki ga je Cerkev kot mučenca postavila na oltar. (Tu zraven se zdaj prikazuje Marija). Pri sv. Zenonu se spomni pesnik na našo pobito legijo, naše domobrance, našo slovensko narodno vojsko – naš Véliki petek, Golgoti v Kočevskem Rogu itd. – Odtod se napoti v mesto mimo katakomb sv. Kalista in Sebastijana, kamor so v rove pokopali prvi kristjani pobite mučenca. Stopa mimo Sv. Štefana v Rotundi, okrogle cerkvene stavbe, posvečene prve mučenca, ki je izdihnil pod kamenjem: spada med slavne cerkve, ki jih upravljajo kardinali. Svoj čas je bil njen pokrovitelj prvi slovenski kardinal, ljubljanski in goriški škof Jakob Missia, začetnik katoliškega gibanja med Slovenci (prednik škofa Jegliča). Njegova podoba in kardinalski grb sta visela v tej cerkvi poleg papeževe slike. – Nato gre pesnik po Via Triumfalni – po Zmagoslavni poti starih rimskih cesarjev, po kateri so vodili ujetnike skozi slavoloke, postavljene v rimsko čast. Na

Véliki teden so po naši ljudski veri – vsi zvonovi v Rimu: in vsi ti naši zvonovi mu zvone o – smrti pri nas, o smrti, ki so jih zadali rimski imperatorji (fašizem) našemu narodu. V tem pride do Titovega slavoloka, postavljenega v letu 71 po Kr., ko se je cesar Titus Vespasianus vračal iz Jeruzalema, kjer je leta 69 razrušil Tempelj in odpeljal s seboj sveto posodje in sužnje, s katerimi je slavnostno šel skozi ta še danes ohranjeni slavolok. Pesnik vidi v tej stavbi slavolok sodobnemu Titu in se mu zdi, da pelje skozi to »Slavo Gorjá« vso slovensko pobito vojsko, šele potem se ozre nazaj in vidi Kolosej – največjo starodavno stavbo, kjer je Neron s stisnjeno pestjo dajal znak za poboj kristjanov (pesnik misli na Sienkiewiczjev opis device Ligije na biku), - ali dal zažigati telesa v žive plamenice (kot Pesnik – mladi domobranec Balantič – v Grahovem...). Papeži so postavili tja večni Križ. Niže je slavolok Konstantina v spomin zmage leta 313 po Kr. pri Milvijskem mostu v Rimu, kjer je videl znamenje »In hoc signo vinces« (V tem znamenju boš zmagal). Ta zmaga je dala prostost Cerkvi, ki je tako smela stopiti iz katakomb. – Od Titovega slavoloka pelje v Forum Antiquum (Stari rimski glavni trg) Via Sacra – (Sveta pot): na to pot smo stopili begunci in smo zdaj natrpani v taboriščih kot na tem ograjenem trgu, iz katerega ne vodi nobena pot... Pesniku se zdi, da smo na tem tesnem prostoru – ki pomeni taborišča – kot na barki na morju in ne moremo nikamor: ne domov, ne na kakšen otok, ki naj bi se nam dvignil iz Oceana, kjer je na dnu potopljeno mesto Atlantida. V tej skupnosti bere svojo mašo.

To je smisel uvodne pesmi, ki je prav zaradi svoje krajevne in zgodovinske barve potrebna razlage: je pa temelj vse pesnitve, ki je iz tega navdihla postala. Druge pesmi ne potrebujejo toliko pojasnil.

MINISTER MATEJ ARČON je postal četrti podpredsednik slovenske vlade

Minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Matej Arčon je postal novi podpredsednik vlade. Na skrbi bo imel komuniciranje vlade.

Po imenovanju je minister Arčon izjavil: »Funkcijo želim opravljati z vso odgovornostjo, resnostjo in seveda z zavedanjem, da je pred nami težko obdobje, obdobje velikih izzivov. Sam bom v vladi pokrival področje komunikacije. V zadnjem obdobju so se pojavile informacije, da vlada pripravlja novo strategijo komuniciranja. To seveda ne drži. Želimo samo čim bolj strukturirano komunicirati.«

Opisal je tudi svojo novo delo: »Osnovna naloga bo, da se teme, ki bodo odločene na vladi, predstavijo javnosti. Ne nujno isti dan, lahko

naslednji dan ali pa prihodnji teden. Odzival se bom tudi na aktualne teme, ki bodo zadevale vlado. To funkcijo prevzemam postopoma. Delamo še določene preglede, kako bi bili čim bolj organizirani, čim bolj strukturirani, da bi čim lažje tudi vi prišli do potrebnih informacij in da bi bila komunikacija čim bolj transparentna.«

Predsednik vlade dr. Robert Golob je na televizijski oddaji 24 ur zvečer izjavil: »ker se v medijih zadnje čase pojavlja toliko dezinformacij, smo se odločili, da bomo enega človeka določili za obraz vlade«. Dodal je, da bo Arčonova vloga uradno pojasnjevanje vladnih zadev.

Matej Arčon je tako postal četrti podpredsednik vlade poleg ministrice za

zunanje zadeve ter predsednice stranke SD Tanje Fajon, ministra za delo Luke Mesca (stranka Levica) in ministra za finance Klemna Boštjančiča.

Matej Arčon bo še naprej minister za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Ministru Arčonu za imenovanje iskreno čestitamo in mu želimo mnogo uspeha.

PISMO BRALCA

Spoštovani,

Prebral sem osmrtnico g. Marjana Loboda, objavljeno v 2. številki Svobodne Slovenije.

Navedeno je, koliko je delal in sodeloval v naši skupnosti, praktično na vseh področjih s katerimi se ta skupnost ukvarja. Opravil je ogromno delo. Marsikaj se je naredilo tudi po njegovi zaslugi.

Vse to je jasno opisano.

Ni pa omenjeno ali pojasnjeno, zakaj toliko članov Kreditne zadruge Sloga, katere soustanovitelj in glavni upravnik je g. Marjan bil, ki so leta in leta vlagali svoje prihranke v to ustanovo, - večkrat zato, da bi imeli bolj brezskrbno starost - kar naenkrat niso mogli več teh svojih prihrankov dvigniti, niti v celoti, niti delno. In ostali so brez sadov svojega dela.

Zakaj?

Franci Markež

Vesele in blagoslovljene velikonočne praznike 2024!

Vstali Gospod je z nami na poteh
našega življenja, kot znamenje
upanja, kot novi človek, ki v naš
svet prinaša upanje, da bo na koncu
slavilo zmago vse, kar je dobro!

Želimo vam doživeti in blagoslovljene velikonočne praznike!

SVOBODNA SLOVENIJA

Marec 2024

Vstal je, kakor je rekel, Aleluja!

Zedinjena Slovenija vošči vsem Slovencem
blagoslovljen praznik Kristusovega vstajenja

Buenos Aires
Velika noč 2024

Pred največjim Jezusovim čudežem,
vstajenjem od mrtvih,
človeške besede postanejo nezadostne.
Planinec, ob čudovitem sončnem vzhodu, ganjen zavriska.
Kristjan ob pogledu na Sonce - Jezusa Kristusa,
ki je vzšlo nad temo velikega petka, ne najde pravih besed.
Ostane mu samo jecljivoča, začudena, vesela ...

Aleluja!

Vsem prijateljem in članom iz srca želimo veselo Alelujo!

DRUŠTVO SLOVENSKA VAS,
marec 2024

»Kaj iščete živega med mrtvimi? Ni ga tukaj,
temveč je bil obujen.«

Naj nas Kristusovo
vstajenje napolni z vero in
upanjem.
Veselo Veliko Noč vam želi

Društvo Slovenska Pristava

»V tojiam vstajenju,
Kristus, se veselijo
nebesa in zemlja.«

Kristus je vstal, je živ in hodi z
nami. Zato pojmo in hodimo, zvesti
svojim dolžnostim na tem svetu in
s pogledom uprtim v nebo.

**Veselo in blagoslovljeno
Alelujo vam iskreno želi,**

Naš dom San Justo

Velika noč je zažarela,
Zveličar se je žrtvoval.
Spet Cerkev poje vsa vesela:
"Gospod je res iz groba vstal"
Vastanimo tudi mi z Gospodom
iz groba greha in strasti,
Radujmo se s človeškim rodom
velikonočne milosti!

- Gregor Mali -

Blagoslovljene Velikonočne
praznike
Vam želijo člani
Doma San Martín!

SLOVENSKI DOM SAN MARTIN
BUENOS AIRES - ARGENTINA

V te Velikonočne praznike
vstopamo s prošnjo za mir
in razumevanje med
vsemi ljudmi.
Naj nas objame
usmiljenje in ljubezen
vstalega Odrešenika!

Blagoslovljeno Veliko noč vam
želi Odbor Slomškovega doma

Odbor Slovenskega doma Carapachay
vam želi blagoslovljene velikonočne
praznike, polne vere, upanja in
ljubezni.
Naj Vam osrečujoča zavest Kristusove
zmage nad smrtjo vlije novega upanja
in poguma za jutrišnji dan.

»Minil je dan trpljenja, aleluja!
Prišel je dan vstajenja, aleluja!«

Blagoslovljeno Veliko noč želi
ZVEZA SLOVENSkih MATER IN ŽENA

Klic veselja naj osreči,
po vsem svetu vse ljudi!
Aleluja pojmo vsi,
Kristus vstal je in živi

Vesele in blagoslovljene
Velikonočne praznike

Dušnopastirska pisarna
Duhovno življenje in Oznanilo
Slovenska hiša

Vesele in blagoslovljene
velikonočne praznike 2024!
želi vsem rojakom

SSTRMB

Veselim se zmage življenja nad
smrtjo, ter zaupno delajmo in živimo
vsak dan po Jezusovem zgledu.

V imenu SLOAR vam želimo

Vesele in blagoslovljene
velikonočne praznike!

SLOVENSKO ARGENTINSKA
GOSPODARSKA ZBORNICA
www.sloar.com.ar

Gospod je res vstal, Aleluja!
(Ps 99)

Blagoslovljene velikonočne
praznike vam želi

BAJDA s.r.l.

LESNA INDUSTRIJA IN SODARSTVO

www.bajda.com.ar

Rojakom v Argentini
in po svetu želimo
blagoslovljeno Veliko noč!

oblak

KOLEDAR

28. marca ob 20:00

Veliki četrtek, obredi v Slovenski cerkvi
Marije Pomagaj

29. marca ob 18:00

Križev pot v Slovenski cerkvi
Marije Pomagaj

29. marca ob 19:00

Veliki petek, obredi v Slovenski cerkvi
Marije Pomagaj

30. marca

Blagoslov jedi po slovenskih domovih

30. marca ob 20:00

Velikonočna vigilijska v Slovenski cerkvi
Marije Pomagaj

31. marca

Velikonočna nedelja

7. aprila

Misijonska tombola v
Slomškovem domu

“ ZA RAZMISLEK IN NASMEH ”

“En dober pregovor na dan, prežene slabo voljo stran”

PREGOVORI IN CITATI

ODGOVORNOST

V nedeljo, 9. junija 2024, bomo Slovenci volili poslance v Evropski parlament. Tudi Slovenci v Argentini lahko glasujejo in to na dva načina: na veleposlaništvu v Buenos Airesu ali po pošti. Izseljenci bodo na prijavljenem naslovu dobili volilno gradivo (večjo in manjšo ovojnico, volilno karto in uradno prazno glasovnico). Volivci lahko izpolnjen material pošljejo na naslov okrajne volilne komisije v Sloveniji ali na veleposlaništvo.

Ob prihajajočih volitvah so škofje Komisije škofovskih konferenc pri Evropski uniji (ComECE) napisali izjavo »Za odgovorno glasovanje v podporo krščanskim vrednotam in evropskemu projektom«:

»Škofje, ki zastopamo škofovske konference držav članic Evropske unije, pozivamo vse državljane, še posebej pa katoličane, naj se pripravijo na evropske volitve junija 2024 in se jih dejavno udeležijo. Evropski projekt, ki si prizadeva za Evropo, zedinjeno v različnosti, močno, demokratično, svobodno, miroljubno, uspešno in pravično, je projekt, ki si ga delimo in do katerega občutimo odgovornost. Vsi smo poklicani, da to izrazimo tudi z oddajo svojega glasu in odgovorno izbiro poslancev Evropskega parlamenta, ki bodo v naslednjem sklicu parlamenta zastopali naše vrednote in si prizadevali za skupno dobro.

Projekt evropskega združevanja se je rodil iz pepela strahotnih vojn, ki so v prejšnjem stoletju opustošile našo celino ter povzročile ogromno bolečine, smrti in uničenja. Zasnovan je bil z namenom, da bi zagotovili mir, svobodo in blaginjo. Udejanjen je bil zaradi poguma in daljnovidnosti oseb, ki so bile sposobne premagati zgodovinska sovraštva in ustvariti nekaj novega, kar naj bi v prihodnosti praktično onemogočilo vojno na naši celini. Sprva je bil ta projekt gospodarski, vključeval pa je tudi družbeno in politično razsežnost ter

skupne vrednote. Številni ustanovni očetje Evropske unije so bili dejavni katoličani, ki so trdno verjeli v dostojanstvo slehernega človeka in pomen skupnosti. Prepričani smo, da je treba ta projekt, ki se je začel pred več kot 70 leti, podpirati in nadaljevati.

Evropa in Evropska unija danes preživljata zahtevne in negotove čase, z vrsto kriz v zadnjih letih, v bližnji prihodnosti pa ju čakajo težka vprašanja, kot so vojne v Evropi in sosesčini, migracije in azil, podnebne spremembe, vedno večja digitalizacija in uporaba umetne inteligence, nova vloga Evrope v svetu, širitev Evropske unije ter sprememba pogodb in sporazumov ipd. Za reševanje teh ključnih vprašanj v luči temeljnih vrednot Evropske unije ter za gradnjo boljše prihodnosti za nas in prihodnje rodove, ne le v Evropi, temveč tudi v svetu, potrebujemo pogumne, sposobne, v vrednotah ukoreninjene oblikovalce politik, ki si pošteno prizadevajo za skupno dobro. Naša odgovornost je, da na prihajajočih volitvah izberemo najboljše možne kandidate.

Kot kristjani moramo dobro razločiti, za koga in za katero stranko bomo glasovali v tem pomembnem trenutku za prihodnost Evropske unije. Upoštevati moramo torej dejavnike, ki se lahko razlikujejo od države do države – recimo možnost izbire kandidatov ali zgolj strank, volilne programe različnih strank, same kandidate, ki se predstavljajo... V zvezi s temi vprašanji lahko koristne smernice ponudijo tudi škofovske konference v posameznih državah članicah. Poleg tega je pomembno, da volimo osebe in stranke, ki jasno podpirajo evropski projekt in za katere upravičeno menimo, da bodo spodbujale naše vrednote in našo predstavo o Evropi, kot so spoštovanje in spodbujanje dostojanstva slehernega človeka, solidarnost, enakopravnost, družina in svetost življenja, demokracija, svoboda, subsidiarnost, skrb za naš "skupni dom"... Vemo, da Evropska unija ni popolna ter da številni njeni politični in pravni predlogi niso v skladu s

krščanskimi vrednotami in pričakovanji mnogih njenih prebivalcev, vendar verjamemo, da smo poklicani prispevati in jo izboljšati z orodji, ki nam jih ponuja demokracija.«

Tudi pregovori in citati nam govorijo o odgovornosti:

- **Obljuba dela dolg.** (slovenski pregovor)
- **Ne moreš ubežati jutrišnji odgovornosti tako, da se izogibaš današnji.** (Abraham Lincoln, ameriški politik in 16. predsednik)
- **Če vsak očisti svoj pločnik, bo ulica čista.** (ruski pregovor)
- **Cena veličine se imenuje odgovornost.** (Winston Churchill, britanski novinar, državnik, pisatelj, slikar in nobelovec)
- **Priveži osla, kamor ukaže gospodar: ko si bo osel zlomil vrat, bo škoda njegova.** (italijanski pregovor)
- **Ne naredi nas modre spomin na našo preteklost, ampak odgovornost za našo prihodnost.** (George Bernard Shaw, irski dramatik in pisatelj)
- **Kdor je iznajdljiv, naj se izkaže.** (italijanski pregovor)
- **Človek je obsojen na svobodo, ker ko pride na svet, je odgovoren za vse, kar naredi.** (Jean-Paul Sartre, francoski filozof, dramatik in pisatelj)
- **Bolje je biti kralj svoje tišine kot suženj svojih besed.** (William Shakespeare, angleški dramatik)
- **Kar lahko storiš danes, ne odlašaj na jutri.** (slovenski pregovor)
- **Nismo odgovorni samo za to, kar rečemo, ampak tudi za tisto, česar ne povemo.** (Martin Luter, nemški duhovnik, teolog, bibličist, skladatelj, pesnik in začetnik reformacije)

Izbral: Jože Jan

VELIKI TEDEN
V CERKVI MARIJE POMAGAJ

28. VELIKI ČETRTEK

MARCA OB 20. URI

Slovesna večerna sveta maša, prenos Presvetega Rešnjega telesa in češčenje. Nabirka v dobrodelne namene. Mladinsko petje.

29. VELIKI PETEK

MARCA OB 18. URI: KRIŽEV POT

v izvedbi mladine Slomškovega doma
OB 19. URI: OBREDI
Branje Božje besede in Jezusovega trpljenja; slovesne prošnje; češčenje sv. križa; obhajilo. Nabirka za Sveto deželo. Poje: Mešani pevski zbor San Justo.

30. VELIKA SOBOTA

MARCA OB 20. URI: VELIKONOČNA VIGILIJA

Blagoslov ognja in velikonočne sveče; slavlje luči; bogoslužje Božje besede; obnovitev krstnih obljub in evharistično bogoslužje. Nabirka za cerkev Marije Pomagaj. Poje: zbor Ex Corde iz Slomškovega doma.

Vse dni priložnost za sv. spoved.
K udeležbi vsi lepo vabljeni!

Ramón L. Falcón 4158, CABA.

2024

¿DONDE
PUEDO
ESTUDIAR
ESLOVENO?

LINK

V hvaležen spomin!

† ANČKA PODRŽAJ ROJ. BAJDA (87)

dolgoletna odbornica in socialna referentka

† JULČA ZUPAN ROJ. PREBIL (97)

častna članica

† ANGELCA RAJER ROJ. ŽUŽEK (102)

nekdanja odbornica

Zveza Slovenskih Mater in Žena je hvaležna Bogu za tako zveste in velikodušne članice, ki so skozi dolga leta darovale svoj prosti čas in podpirale delo za potrebne rojake.

Naj njihov zgled opogumi in pritegne mlade sodelavke.
Me pa prosimo Vsemogočnega naj jim bogato poplača!

ZVEZA SLOVENSКИH MATER IN ŽENA

Marec 2024

V nebesih sem doma,
tam Jezus krono da,
tam je moj pravi dom,
tam večno srečen bom.

Svobodno Slovenijo podpirajo

KOPAC S.A.
Fábrica de tubos y envases de cartónREPUBLIKA SLOVENIJA
URAD VLADE ZA SLOVENCE V
ZAMEJSTVU IN PO SVETU

Grupo HZ

Antonio Podržaj e Hijos S.R.L.

BAJDA s.r.l.

